

KAIKKI LUOTTAVAT ASIANAJAJAAN

(Alle vertrauen dem Rechtsanwalt)

Asianajajan työn mielekkyys lisääntyy ja Asianajajaliiton toiminnan organisointi helpottuu, jos tekemisen tavoite on tiedossa. Asianajajaliiton hallitus päätti asettaa Asianajajaliiton toiminnan tavoitteeksi, että kaikki luottavat asianajajaan. Liiton hallitus toivoo, että visio siitä, että kaikki luottavat asianajajaan, on sellainen, jonka yksittäiset asianajajatkin haluaisivat saavuttaa ja joka innostaisi kaikkia asianajajia tavoittelemaan yhteistä päämäärää.

Tavoitetilan, vision taustalla on pyrkimys siihen, että

- yksityiset ja yritykset mieltävät asianajajat ammattitaitoisiksi oikeudellisten palveluiden tarjoajiksi;
- yhteiskunta tunnustaa laajasti asianajajakunnan merkittävän roolin oikeusolojen kehittäjänä; ja että
- asianajajakuntaan kuulumisen koetaan hyödylliseksi ja sitä arvostetaan.

Tavoitetilan saavuttamiseksi Asianajajaliitto keskittyy päätehtäviinsä. Asianajajaliiton lakisäänteisenä tehtävänä on säännellä ja valvoa asianajotoimintaa. Asianajajaliiton lakisäänteiset tehtävät johtavat siihen, että asianajajaliitto ei ole etu- tai toimialajärjestö. Sääntely ja valvonta eivät kuitenkaan luo kenellekään tarvittavaa ammattitai-

toa, minkä vuoksi Asianajajaliitto edistää asianajopalveluiden laatua sekä kouluttaa ja tukee asianajajia. Asianajajien ammattitaidon ja yleisemmin heidän tarjoamiensa asianajopalveluiden laadun parantaminen koituu palveluita käyttävien yksilöiden ja yritysten hyödyksi. Asianajajaliiton tehtävänä on myös aktiivisesti osallistua oikeusolojen kehittämiseen.

Jotta yksityiset ja yritykset mieltäisivät kaikki asianajajat ammattitaitoisiksi oikeudellisten palveluiden tarjoajiksi, jokainen asianajaja on velvollinen ylläpitämään ja kehittämään omaa ammattitaitoaan. Asianajajaliiton pyrkimykset edistää asianajajapalveluiden laatua tai kouluttaa asianajajia eivät johda toivottuun lopputulokseen, jolleivät asianajajat itse pyri antamiensa palveluiden laadun parantamiseen ja jolleivät asianajajat itse halua täydentää osaamistaan. Oikeustieteellinen loppututkimus ja asianajajatutkimus eivät takaa ammattitaitoa monikymmenvuotiselle työuralle. Siksi asianajajien on huolehdittava omasta täydennyskoulutuksestaan.

Riittävä ammattitaito ei kuitenkaan riitä siihen, että asiakkaat mieltävät asianajajat ammattitaitoisiksi. Oma ammattitaito tulee osata välittää päämiehelle. Asiakaspalvelukyky on merkittävä osa asianajajan ammattitaitoa. Asianajajan lojalisuus, asianajajan perusarvoista ehkä tärkein,

välittyy asiakkaalle asianajajan tekojen kautta. Asiakkaan on voitava luottaa asianajajaansa ja tämä on usein mahdollista vain, mikäli asianajaja käyttäytymisellään osoittaa ansaitsevansa luottamuksen.

Vastapuolten, tuomarien ja viranomaisten on myös voitava tunnistaa asianajajat ammattitaitoisina oikeudellisten palveluiden tarjoajina. Vastapuolien, tuomarien ja viranomaisten on voitava luottaa siihen, että asianajajat hoitavat tehtävänsä lain ja hyvän asianajajatavan mukaisesti. Hyvän asianajajatavan perusteella on selvää, että asianajaja ei saa valehdella. Asianajajan on myös esiinnyttävä asiallisesti ja moitteettomasti. Tämä tarkoittaa hyvän asianajajatavan tinkimätöntä noudattamista siten, että asiakkaan oikeuksien ja etujen ajaminen ei saa antaa perustetta huonoon käytökseen. Vaikka etenkin yksityishenkilön voi olla vaikea ymmärtää asianajajan roolia hänen vastapuolensa avustajana, voidaan asianajajien antamaa kuvaa parantaa toimimalla kaikissa tilanteissa hyvät käytöstavat huomioon ottaen.

Asianajajakuntaan kuulumisen on Suomessa vapaaehtoista oikeudellisten palveluiden tarjoajille. On perusteltua epäillä, että pelkästään asianajajakunnan välttämättömyys oikeusvaltiossa ajaisi edellytykset täyttävät oikeudellisten palveluiden tarjoajat liittymään osaksi asianajajakuntaa. Monien tuomarien, syyttäjien ja viranomaisten kannustavat mielipiteet asianajajien toiminnan arvostamisesta edistävät sitä, että oikeudellisten palveluiden tarjoaja haluaa kuulua asianajajakuntaan ja nauttia siitä arvostuksesta, jota asianajajakunnalle osoitetaan. Monen asianajajan mielestä painavin peruste asianajajakuntaan kuulumiselle

on yhteisöllisyyden tunne; se, että asianajaja saa tukea asianajajakollegoiltaan, mikä tunne toivottavasti ulottuu myös Asianajajaliiton toimintaan. Asianajajaliiton on toiminnallaan osoitettava, että asianajajakuntaan kuulumisen hyödyttää myös yksittäistä asianajajaa.

Asianajajaliiton edustajat toimivat lainsäädäntöhankkeiden työryhmissä, ovat kuultavina lainsäädäntö- ja kehityshankkeissa sekä esiintyvät suullisesti tai kirjallisesti asiantuntijoina Eduskunnan eri valiokunnissa. Voidaankin jo nyt todeta, että yhteiskunta tunnustaa laajasti asianajajakunnan merkittävän roolin oikeusolojen kehittäjänä. Parannettavaa kuitenkin vielä löytyy. Asianajajien osaaminen ja kokemus on parhaiten tunnettua oikeusministeriön lainvalmistelutyössä. Tavoitteena tulee olla, että kaikissa ministeriöissä tunnustetaan asianajajakunnan merkitys oikeusolojen kehittäjänä. Asianajajien ja Asianajajaliiton tulee kiinnittää entistä enemmän huomiota lainsäädännön valmisteluun EU-tasolla, koska EU-tasoinen sääntely on yhä suuremmissa osissa Suomessa sovellettavaa lainsäädäntöä.

Tavoitteeseen tulee kuulua ajankohta, mihin mennessä tavoite pyritään täyttämään. Edellä esitetty tavoite ei ole mahdoton saavuttaa. Siksi tavoiteajankohdaksi voidaan asettaa vuosi 2013. Visio on kuitenkin haasteellinen, koska sen saavuttaminen asettaa vaatimuksia jokaiselle asianajajalle. Toisaalta vaatimukset kunkin asianajajan ja Asianajajaliiton toiminnan kehittämiseksi ovat kohtuullisia. Asetetussa tavoitetilassa on myös se hyvä puoli, että sen saavuttaminen on vain meistä asianajajista itsestämme kiinni.

Mika Ilveskero